

HARJAVALLAN SUURTEOLLISUUSPUISTO

TURVALLISUUS- JA YMPÄRISTÖOPAS

HÄTÄNUMERO

Hätäpuhelut ohjataan ensin Suurteollisuuspuiston pääportille, jotta portti pystyy hoitamaan tarvittavan opastuksen esimerkiksi ambulanssin saapuessa.

Tee hälytys

lankapuhelimesta	112
matkapuhelimesta	(02) 5358 112
Yaran lankapuhelimesta	4777
Yaran matkapuhelimesta	010 215 4777

Tehdessäsi hätäilmoitusta vastaa kysymyksiin. Älä katkaise puhelua, ennen kuin saat luvan. Jos teet hälytyksen suoraan Satakunnan hätäkeskukseen, ilmoita asiasta pääportille.

Tallenna hätänumerot matkapuhelimesi muistiin.

YHTEYSTIETOJA

Suurteollisuuspuiston pääportti	(02) 535 8200
Boliden Harjavalta Oy	(02) 535 8111
Norilsk Nickel Harjavalta Oy	(02) 53 711
Työterveysasema ma - pe klo 7.30 - 16	(02) 535 8250
Harjavallan terveyskeskus klo 8 - 22	(02) 677 3705
Satakunnan keskussairaala klo 22 - 8	(02) 627 71

SISÄLLYSLUETTELO

TERVETULOA TYÖSKENTELEMÄÄN TURVALLISESTI SUURTEOLLISUUSPUISTOON!.....	4
LIIKKUMINEN SUURTEOLLISUUSPUISTOSSA.....	4
SUOJAVARUSTEET	5
TYÖTERVEYS	5
Työterveyshuolto.....	5
Työhygienia	5
Huumaavat aineet	5
VAARALLISET AINEET	6
KAASUVAARA HÄLYTYKSET	6
YMPÄRISTÖ	6
HARJAVALLAN SUURTEOLLISUUSPUISTON JÄTTEENLAJITTELUN YLEISOHJE	7
TEHDASALUE	8
SUOJATILAKARTTA.....	10
TYÖLUVAT.....	12
VAHINKOKÄYNNISTYKSEN ESTO	12
TIKKAAT JA TELINEET	12
TYÖMAAN PERUSTAMINEN	12
SÄHKÖTYÖT	13
PALOTURVALLISUUS	13
TILAAJAN, URAKOITSIJAN JA VALVOJAN VASTUUT	14
ENNALTA EHKÄISEVÄ TURVALLISUUS (0-TAPATURMAA)	14
TURVALLISUUSSÄÄNNÖT.....	15
OHJEET ONNETTOMUUSTILANTEESSA	16
Kaasuvuoto	16
Tulipalo	17

TERVETULOA TYÖSKENTELEMÄÄN TURVALLISESTI SUURTEOLLISUUSPUISTOON!

Tämä turvallisuus- ja ympäristöopas on tarkoitettu Sinulle, joka tulet työskentelemään Suurteollisuuspuiston alueella Harjavallassa. Suurteollisuuspuistossa noin 300 hehtaarin alueella toimii 16 kumppanuusyritystä sekä noin 100 alihankkijayritystä. Kumppanuusyrietykset ovat merkittäviä metallurgian, kemianteollisuuden, kaasunvalmistuksen ja prosessienergian hyötykäytön osajia sekä näitä toimintoja tukevien alojen erityisosaajia.

Tässä oppaassa on kerrottu tärkeimmät turvallisuuteen liittyvät seikat, jotka sinun tulee tietää työskennellessäsi Suurteollisuuspuiston alueella. Tämän oppaan lisäksi olet jo suorittanut **Suurteollisuuspuiston yleisperehdytyksen** ja tulet saamaan vielä **osastokohtaisen turvallisuus-koulutuksen** sekä tarvittavat **työkohtaiset perehdytykset**. **Suurteollisuusalueen alueella työskenteleviltä vaaditaan voimassa oleva työturvallisuuskortti**. Tarkemmat työkohdeasi koskevat turvallisuusohjeet saat omalta esimieheltä tai valvojaltasi.

LIKKUMINEN SUURTEOLLISUUSPUISTOSSA

Liikkuminen Suurteollisuuspuistossa on aina luvanvaraista. Henkilöliikenne tapahtuu henkilöliikenneporttien kautta kulunvalvontatunnistimella. Kulunvalvontatunnistin on henkilökohtainen ja sitä ei saa luovuttaa toisen käyttöön. Tunnistin palautetaan pääportille välittömästi töiden päätyttyä. Urakoitsijoiden työntekijöillä on oltava Suurteollisuuspuistoon töihin tullessaan kuvallinen henkilökortti.

Suurteollisuuspuiston alueella sallitaan vain välttämätön liikenne. **Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden tulee käyttää heille liikennemerkein osoitettuja kevyen liikenteen väyliä**. Alueelle tulevat ajoneuvot tarvitsevat pääportilta saatavan ajoneuvotunnisteen sekä kuljettajakortin. Tehdasalueelle saavuttaessa autossa saa olla vain kuljettaja. Matkustajien on kuljettava henkilöliikenneportin kautta. Suurteollisuuspuiston alueella noudatetaan yleisiä tieliikennelain määräyksiä ja noudatetaan liikennemerkkien osoittamaa nopeusrajoitusta. Vartijat suorittavat alueella nopeusvalvontaa. Ylinopeus johtaa ajoluvan määräaikaiseen menettämiseen. Pysäköinti on sallittu vain erikseen merkityillä paikoilla. Suurteollisuuspuiston alueella **trukki- ja työkoneita saavat käyttää vain niiden käyttöön koulutetut henkilöt**.

SUOJAVARUSTEET

Osastolle tai alueelle määrättyjä ohjeistuksen mukaisia **suojaimeja on ehdottomasti käytettävä**. Urakoitsijoilla tulee olla käytettävissään urakkasopimuksessa mainitut suojaimet työt aloittaessaan. Omalta valvojalta saat asiasta lisätietoja. Perusvarustus henkilökohtaisten suojaainten osalta tuotannollisissa tiloissa työskenneltäessä on:

- työpuku, josta ilmenee työnantajan nimi (tulitöissä EN ISO 11611)
- turvakengät ja käsineet
- hengityssuojain (tarvittaessa)
- kypärä
- suojalasit
- visiiri (tarvittaessa)

TYÖTERVEYS

Työterveyshuolto

Kaikilla kumppaneilla ja palveluiden toimittajilla tulee olla lainmukaisesti järjestetty työterveyshuolto. Urakoitsijan tulee huolehtia siitä, että hänen omassa työkohteessaan on riittävästi ensiapuvälineitä. Urakoitsija vastaa oman henkilökuntansa ensiapuvalmiudesta.

Työhygieniä

Suurteollisuuspuiston alueella valmistetaan, varastoidaan tai käsitellään vaarallisia kemikaaleja. Osa aineista on syöpävaaraa aiheuttavia. Tästä systä on huolehdyttävä henkilökohtaisesta työhygieniasta.

Tuotantotiloissa esiintyvät haitalliset aineet voivat kulkeutua elimistöön hengitysteitse, ihon läpi imeytymällä tai suun kautta ruokaillessa tai tupakoitaessa. Käyttämällä vaadittavia suojaimeja, pesemällä kädet aina ennen ruokailua tai tupakointia sekä vaihtamalla työvaatetusta säännöllisesti vältät altistumisen haitallisille aineille. Lisätietoa ja ohjeita saat esimieheltäsi tai valvojalta.

Huumaavat aineet

Tupakointi on Suurteollisuuspuiston alueella sallittua vain erikseen määritellyillä tupakointipaikoilla. Alkoholijuomien sekä huumaavien aineiden tuominen Suurteollisuuspuiston alueelle on kielletty ja työskentely niiden vaikutuksen alaisena on ehdottomasti kielletty. **Suurteollisuuspuiston alueella noudatamme alkoholin ja muiden huumaavien aineiden suhteen nollatoleranssia.** Pääportilla on alkometri, jota vartijat voivat käyttää epäilyttävissä tilanteissa.

VAARALLISET AINEET

Suurteollisuuspuiston alueella valmistetaan, varastoidaan ja käytetään vaarallisia kemikaaleja ja kaasuja. Osa aineista on syöpävaaraa aiheuttavia. Tästä syystä on huolehdittava henkilökohtaisesta hygieniasta. Vaarallisista aineista ammoniakki, happi, lipeä, nestekaasu, rikkidioksidi, rikkihappo, suolahappo ja teollisuusbensiini aiheuttavat vaaratilanteen vuodon tapahtuessa.

KAASUVAARA HÄLYTYKSET

Kaasuvaaratilanteessa annetaan yleinen vaaramerkki, joka on 1 minuutin kestävä nouseva - laskeva äänimerkki. Kuullessasi äänimerkin siirry suoja- tai kokoontumistilaan. Portin henkilöstö antaa lisätietoa kaiutinlaitteilla. Tarkemmat toimintaohjeet löytyvät osastoilta ja tämän vihkosen lopusta. Selvitä etukäteen tehdasalueen suoja-tilat.

YMPÄRISTÖ

Urakoitsijan velvollisuus on selvittää yhdessä tilaajan kanssa työhön liittyvät ympäristöriskit ja huolehtia, että urakoitsijan työntekijät ottavat ne huomioon.

- Ongelmajätteet säilytetään ja käsitellään siten, että niitä ei pääse maaperään, pohjavesiin tai vesistöön.
- Jätteet lajitellaan asianmukaisesti jätteiden syntypaikoilla, voimassa olevan lajitteluohteen mukaan (kts. seuraava sivu)
- Viemäreihin ei saa päästää öljyä, hiekkoja tai sakkoja.
- Prosessikuonien ja sakkojen alueille ei saa viedä sinne kuulumattomia liuoksia tai jätteitä.
- Työt on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristöön haittaavaa melua tai pölyämistä.

Ympäristövahingon sattuessa henkilöstön on ryhdyttävä välittömästi estämään ja rajoittamaan haitallisten aineiden pääsyä ympäristöön.

Jos haitallista ainetta pääsee ympäristöön, toimitaan seuraavasti:

- Ympäristöhaitasta tai -vahingosta ilmoitetaan välittömästi tilaajaorganisaation edustajalle (valvojalle tai esimiehille).
- Selvitetään vahingon tai haitan syyt ja mahdolliset ympäristövaikutukset.
- Pyritään lopettamaan häiriö tai vahinko, poistamaan mahdolliset ympäristöhaitat (esim. öljy) ja puhdistamaan jäljet.

TIETOSUOJAPAPERI

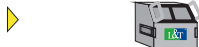
► Hyötykäyttö
raaka-aineena

KERÄYSPAPERI

► Hyötykäyttö
raaka-aineena

PAHVI

► Hyötykäyttö
raaka-aineena

PUU

► Uudelleenkäyttö
tai murskaus ja
energiahyöty-
käyttö.

ENERGIAJAE

► Murskaus,
energiahyöty-
käyttö

SUURSÄKIT

► Murskaus,
energiahyöty-
käyttö

BIOJÄTE

► Kompostointi
ja käyttö
maanparannus-
aineena

METALLIT (musta, kirkas)

► Kierrätys
materiaalina

KAATOAIKKAJÄTE

► Loppusijoitus
kaatopaikalle

ONGELMAJÄTE
lajittele eri laadut
toisistaan ja muista
jätteistä erikseen

► Loisteputket, paristot, akut
aerosolit, liuottimet, maalit,
liimat, lakat, kiinteä öljyinen
jäte, käytetty voiteluöljy,
muu tuotantokohtainen o-jäte.

► Ongelmajäte-
konttiin tai
omaan keräys-
välineeseen
tuotannossa

► Käsittely/
kierrätys/
loppusijoitus
luvanvaraisessa
laitoksessa.

**ILMOITATHAN ASTIAN
TÄYTTYMISESTÄ TAI
PUUTTUMISESTA.
PYYDÄ TARVITTAESSA
MYÖS TUOTANNON
OMIA OHJEITA .**

► = lajitteluvastuu on jätteen tuottajalla, jonka työssä jäte syntyy

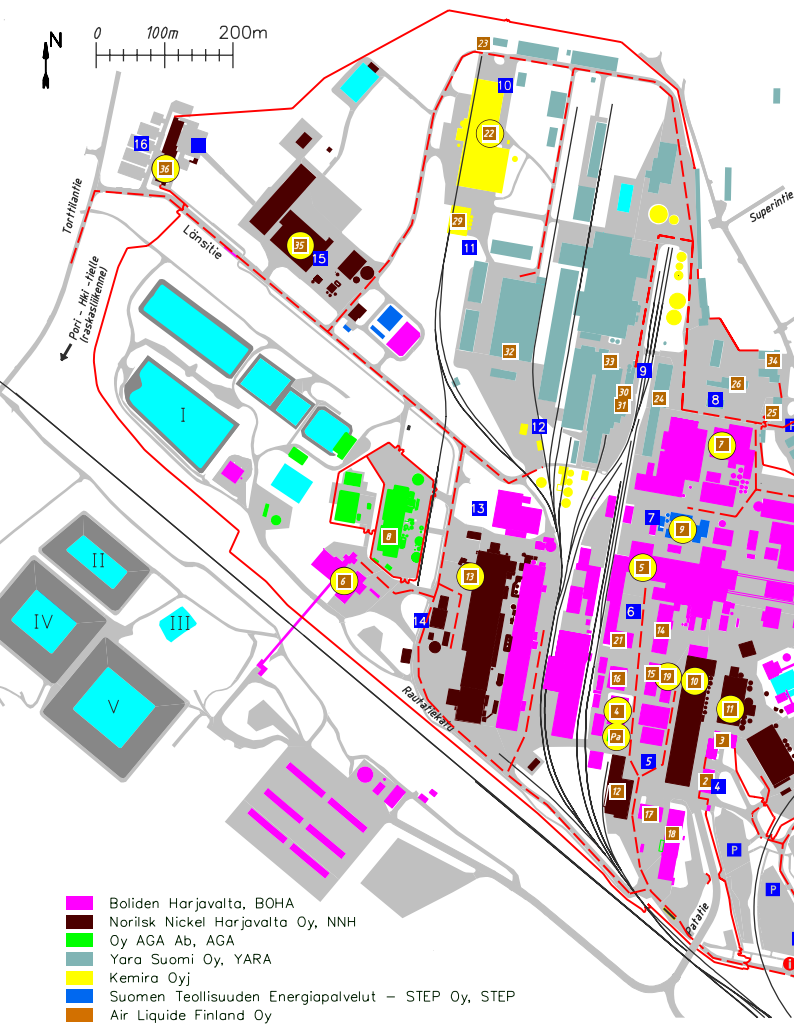
► = Lassila & Tikanoja Oyj L&T 050 3856 401 Timo Kujamäki

► = SOL silvouts tai Valtasiirto Oy SOL 040 521 8218 Asta Järvensivu Valtasiirto 050 386 4117 Marko Näsinkoski tai muu urakoitsija

- Boliden Harjavalta, BOHA
- Norilsk Nickel Harjavalta Oy, NNH
- Oy AGA Ab, AGA
- Yara Suomi Oy, YARA
- Kemira Oy
- Suomen Teollisuuden Energiapalvelut - STEP Oy, STEP
- Air Liquide Finland Oy

--- Palokunnan pääreitit

Suojatilat

- 1 Pääportti
- 2 Keskuskonttori
- 3 Kerhorakennus
- 4 Keskushuoltola
- 5 Sulatto
- 6 Cu-kuonarikastamo
- 7 Pesuhapon käsittely
- 8 Happitehdas
- 9 Voimalaitos
- 10 Ni-elektrolyysi
- 11 Lsu-liuottamo
- 12 Ni-leikkaamo
- 13 Uutto pelkistämö
- 14 Konekorjaamo
- 15 Laboratorio
- 16 Sähkökorjaamo
- 17 Ajoneuvokorjaamo
- 18 Näytteenvalmistuslaitos
- 19 Tehdaskonttori
- 20 Terveysasema
- 21 Varasto
- 22 Alumiinisulolaitos
- 23 Asiakaspalvelu
- 24 Korjaamo, tarveainevarasto
- 25 Konttori
- 26 Laboratorio
- 29 Erikoishappotehdas
- 30 Vesiliukoisten valmistus
- 31 Keskussäkitämö
- 32 Lavaamo
- 33 Kompaktointilaitos
- 34 Ruokala / kerhotalo
- 35 Kemikaalitehdas, valvomo
- 36 NNH:n pääkonttori
- 37 Tietohallinto

Kokoontumispaikat

- 1 BOHA TiHo
- 2 Pääportti. ISS vartiointi
- 3 BOHA Työterveysasema
- 4 BOHA konttori. Keskuskeittiö
- 5 Kerhorakennus. Valtasiirto konttori
- 6 Rakennus 105 eteläsiivu. Näytteenvalmistus, Konekorjaamo, Nikkeli leikkaamo, Teko konttori, Lyysi
- 7 Sulatto keskipiha. Sulatto, Keskuskorjaamo, Laboratorio, MaintPartnerin konttori, Huoltolarakennus, Keskusruokala, Varasto, varaston konttorit
- 8 Rakennus 153 eteläpää. Sulatto, Muurauksverstas, Happotehdas, Voimalaitos
- 9 Rakennus 326. Happotehtaat, Yara korjaamo, konttori, ruokala, kerhotalo, ajoneuvokorjaamo
- 10 Kompan edusta. Säkitämö, Kompa Ad Blue, hapon junalastaus, Rikkidioksidi
- 11 Rakennusten 320–331 välissä. Erikoishappo, Alumiinisuoja, Kemira konttori
- 12 Rakennus 323, Lavaamo, Tuotevarasto, Ammoniikki junapurkaus, Erikoishappo, Alumiinisulolaitos
- 13 Rakennus 312, Rikkidioksidi, Lavaamo, Tuotevarasto, Ammoniikki junapurkaus
- 14 AGA happitehdas, BOHA rikastamo, NNH Uutto/Pelkistämö
- 15 AGA happitehdas, BOHA rikastamo, NNH Uutto/Pelkistämö
- 16 Kemikaalitehdas
- 17 NNH pääkonttorin etupiha
- 18 NNH pääkonttorin takapiha

Defibrillaattori laitteiden sijainnit

1 Pääportti	2 Step -valvomo
4 Huoltola-aula	101 Elektrolyysi valvomo
5 Sulaton keskusvalvomo	171 Liuottamo Lsu-elpymishuone
6 Rikastamon valvomo	172 Pelkistämö valvomo
19 Ensivaste (teko2 nh.arkki)	221 Kemira alumiinisulolaitos
22 Paloasema	351 Kemikaalitehdas valvomo
29 Terveysasema	361 NNH-konttori aula
7 Rikkihappotehtaan valvomo	

Suojatila ja kokoontumispaikkakartta 906168–3
8.5.2015

TYÖLUVAT

Suurteollisuuspuiston yrityksillä ja niiden osastoilla on käytössä työlupamenettely. Tuotantotiloissa tehtävä työ edellyttää aina voimassa olevaa kirjallista työlupaa ennen työn aloittamista. Tuli-, säiliö- ja kaivuutöihin sekä palovesi- ja sammutusjärjestelmiin liittyviin huolto- ja korjaustöihin edellytetään lisäksi erillistä lupaa. Merkittävistä purku-, nosto- ja asennustöistä tulee urakoitsijan esittää suunnitelma valvojalle ja tilaajaorganisaatiolle ennen työn aloittamista.

VAHINKOKÄYNNISTYKSEN ESTO

Huolto- ja korjaustöitä tehtäessä on kunnossapitokohteeseen mentävä aina valvomon kautta. Tuotanto-osaston henkilökunta pysäyttää laitteet turvalliseen huoltotilaan. Tämän jälkeen työnsuorittaja kääntää työkohteessa olevan turvavytkimen 0-asentoon ja lukitsee sen omalla nimellä varustetulla lukolla. Kun työ on valmis, irrotetaan lukko ja ilmoitetaan työn valmistumisesta valvomoon.

TIKKAAT JA TELINEET

Työskentelyalueilla ja kulkuväylillä sijaitsevat aukot ja kuilut tulee aina suojata tai merkitä selkeästi. Nojatikkaita saa käyttää vain tilapäisinä kulkuteinä. Tikkaat on asetettava siten, että ne eivät pääse kaatumaan ja varustettava tarvittaessa liukuestein. Vain voimassa olevalla hyväksytyllä telinekortilla varustettua telinettä on lupa käyttää. **Mikäli työskennellessä on mahdollisuus pudota esim. katon tai työtason reunalta taikka työtasossa olevaan aukkoon, on käytettävä ehdottomasti turvavaljaita.**

TYÖMAAN PERUSTAMINEN

Väliaikaisten työmaa- ja varastotilojen rakentaminen Suurteollisuuspuiston alueelle on aina luvanvaraista. Kyseisten tilojen rakentaminen rakennusten ulkopuolelle edellyttää työmaasuunnitelman laatimista sekä turvallisuusmääräysten noudattamista.

Urakoitsija vastaa työmaan järjestyksestä ja siisteydestä hankinnan hyväksymiseen asti. Urakoitsijan on otettava huomioon mahdollinen tuotannollinen toiminta työmaan välittömässä läheisyydessä. Työmaapara-keissa tulee olla alkusammutuskalustoa, vähintään yksi 12 kg jauhesammutin sekä ensiaputarvikkeita.

SÄHKÖTYÖT

Työmaalla käytettävien sähkölaitteiden tulee olla lakien ja määräysten mukaisia, mm. vikavirtasuojaus. Räjähdyks- ja palovaarallisissa tiloissa on noudatettava ATEX-määräyksiä. Tilapäiset sähköjohdot on asennettava niin, että ne eivät ole alttiina mekaaniselle kulumiselle tai vaurioille. Älä asenna sähköjohtoja kulkuteille tai portaisiin. Varo erityisesti oven ja karmien välistä asennusta. Sähkötilat on pidettävä lukittuina.

PALOTURVALLISUUS

Kaikessa tulen käsittelyssä on noudatettava erityistä varovaisuutta. Kulkutiet ulkona ja sisällä sekä rakennusten ovi-aukkojen edustat on pidettävä vapaana palokunnan toimintaa ja henkilöiden pelastautumista varten.

Tilapäisessä tulityöpaikassa vaaditaan aina kirjallinen tulityölupa ja tulityön tekijältä edellytetään voimassa olevaa tulityökorttia. Tulityöluvan myöntää pääsääntöisesti osaston tuotannosta vastaava työnjohtaja. Palo- ja räjähdysvaarallisissa eli Ex-tiloissa kipinöitä aiheuttavien töiden tekeminen on kielletty. Ex-tiloihin saa viedä vain Ex-hyväksytyjä sähkölaitteita. Kattotulitöihin vaaditaan aina erillinen Suurteollisuuspuiston pelastustoimen päällikön myöntämä kirjallinen tulityölupa. Urakoitsijan on järjestettävä jatkuva palovartiointi tulityöluvassa määritellyksi ajaksi, mukaan lukien jälkivartiointi. Tulityövartiointista on huolehdittava myös työn taukojen aikana. Työkohteissa tarvittavan alkusammutuskaluston järjestää kukin urakoitsija omassa työkohteessaan. Kiinteistöissä olevia käsisammuttimia ei saa siirtää telineistään.

TILAAJAN, URAKOITSIJAN JA VALVOJAN VASTUUT

Tilaaaja informoi urakoitsijaa jo tarjouspyyntövaiheessa niistä turvallisuus-, työterveys- ja ympäristö vaatimuksista joita urakoitsijan henkilöstöltä edellytetään Suurteollisuuspuiston alueella tehtävissä töissä. Urakasopimusta tehtäessä ja alueelle saavuttaessa varmistetaan näiden vaatimusten noudattaminen (yleisperehdytys + tentti, voimassa oleva työturvallisuuskortti, osaston turvallisuuskoulutus, työ lupa, jne.).

Urakoitsija vastaa henkilökuntansa työturvallisuudesta ja huolehtii, että lakisääteiset velvoitteet on hoidettu. Urakoitsijan nimeämä vastuullinen työnjohtaja edustaa työpaikalla työnantajaa ja valvoo myös tilaaajan antamien ohjeiden noudattamista.

Valvoja on tilaaajan jokaiselle työmaalle nimetty henkilö, joka vastaa siitä, että urakoitsija henkilöstölle on annettu riittävästi tietoa alueen työntekoon liittyvästä ohjeistuksesta, säännöistä ja määräyksistä. Valvoja vastaa yhteistyössä urakoitsijan edustajan kanssa mahdollisesta vaarallisen työn riskien arvioinnin tarpeesta ja sen toteutuksesta yhteistyössä osaston vastuuhenkilön kanssa.

ENNALTA EHKÄISEVÄ TURVALLISUUS (0-TAPATURMAA)

Suurteollisuuspuiston alueella keskeinen tavoitteemme on 0-vahinkoa tavoitteen toteutuminen laajasti ymmärrettynä eli myös ympäristö ja työterveysasiat mukaan lukien. Ajattelumme on, että kaikki tapaturmat, ympäristövahingot tai altistumiset on estettävissä. Tämä edellyttää jatkuvaa ennakoivaa turvallisuustyötä (vaaratilanteiden kirjaus ja käsittely), ohjeiden noudattamista, suojainten käyttöä ja riittävää riskianalyysejä ennen työn aloittamista. **Kun havaitset jonkin turvallisuuteen liittyvän epäkohdan, ilmoita siitä omalle työn valvojallesi.**

TURVALLISUUSSÄÄNNÖT

Nämä turvallisuussäännöt on laadittu SINUN turvallisuutesi vuoksi. Näitä sääntöjä ON NOUDATETTAVA kaikkina aikoina tehdasalueella, riippumatta siitä oletko työntekijä, vierailija vai urakoitsija. ÄLÄ missään tapauksessa riskeeraa turvallisuuttasi.

KYSY, jos et tiedä tai olet epävarma jonkin asian suhteen.

- Noudata turvallisuustiedotteita, -ohjeita ja merkkejä.
- Tapaturmat, onnettomuudet ja vaaranpaikka-tilanteet, on välittömästi raportoitava.
- Hälytystilanteessa varmista työkohteesi ja –tehtäväsi turvallisuus ja ilmoittaudu kokoontumispisteeseen.
- Työntekijöiden on pidettävä mukanaan ja käytettävä kulunvalvontatunnistetta aina tehdasalueella ollessaan.
- Käytä aina työtehtävän suorittamisessa edellytettyä henkilökohtaista suojavarustusta.
- Käytä aina tehtävän edellyttämiä asianmukaisia työvälineitä, -varusteita ja -materiaaleja.
- Tehdasalueella saa käyttää vain hyväksytyjä ja testattuja sähkölaitteita.
- Tupakointi, ruokailu ja juomien nauttiminen tehdasalueella on sallittu vain näihin tarkoitukseen osoitetuilla alueilla.
- Alkoholin tai huumeiden vaikutuksen alaisena oleminen on jyrkästi kielletty.
- Tehdasalue on pidettävä puhtaana, siistinä ja turvallisena.
- Tehdasalueella valokuvaus on luvanvaraista.

KAASUVUOTO

TOIMINTAOHJEET KAASUVUODON HAVAITSIJALLE

1 TARKISTA	tuulensuunta savuista tai tuulipusseista.
2 HÄLYTÄ	apua (hätnumerot oppaan sivulla 2)
3 ILMOITA	nimesi, osastosi, vuodon paikka, tuulensuunta.
4 TIEDOTA	osastollasi, esimiehillesi ja työtovereillesi.
5 KÄYTÄ	tarvittaessa suojanaamaria.
6 SIIRRY	lähimpään merkittyyn suojatilaan.

TOIMINTAOHJEET KAASUVUOTOTILANTEESSA

1 TARKISTA	tuulensuunta savuista tai tuulipusseista.
2 VARUSTAUDU	tarvittaessa suojanaamarilla.
3 AUTA	mahdollisesti loukkaantuneita ja hätääntyneitä.
4 TEE	erillisohjeiden mukaan sinulle kuuluvat tehtävät.
5 OHJAA	muita oikeaan varustautumiseen.
6 RAUHOITA	muita varustautumisessa ja poistumisen aloittamisessa.
7 POISTU	rauhallisesti kävellen tasaisesti hengittäen lähimpään merkittyyn suojatilaan.
8 ILMOITA	saapumisesi suojatilaan.
9 AUTA	tarvittaessa toimenpiteissä suojatilassa.
10 ODOTA	torjuntajohdon antamia lisäohjeita.

TULIPALO

TULIPALON SATTUESSA

1 PELASTA	vaarassa olevat ihmiset.
2 SAMMUTA	alkusammuttimella.
3 HÄLYTÄ	apua (häätänumerot oppaan sivulla 2)
4 RAJOITA	paloa sulkemalla ovet, ikkunat ja luukut.
5 OPASTA	palokunta paikalle.

ILMOITUS VAARANPAIKASTA, TAPATURMASTA TAI YMPÄRISTÖPOIKKEAMASTA

Sattumispäivämäärä _____ Kellonaika _____

Yritys ja sen osasto, jolla tapahtuma sattui?

_____

Työtehtävä _____

Kuvaus, mitä tapahtui? _____

_____

_____

_____

_____

Mitä tilanteesta seurasi?

_____

_____

_____

_____

Yritys, jonka palveluksessa työskentelet ja esimiehesi?

_____

Valvojasi nimi _____

Oma nimesi _____

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Onnettomuuden sattuessa jokaisen on noudatettava pelastuslaitoksen ohjeita.

Merkin kuullessasi toimi näin:

1 Siirry sisälle ja pysy siellä.

2 Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.

3 Kuuntele radion ja pelastusviranomaisten tiedotuksia ja toimi annettujen ohjeiden mukaisesti. Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeutuisi.

4 Vaara ohi -merkki on minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.